
Työnjaolla tehokkuutta Itämeren alueen yhteistyöhön

Thomas Götz

Itämeren neuvostolla on ollut perustamisestaan lähtien merkittävä osuus Itämeren alueen kahden viime vuosikymmenen aikana tapahtuneessa myönteisessä kehityksessä. Nykyään Itämeren rannikkovaltioista kahdeksan on Euroopan unionin jäseniä. Norja ja Islanti ovat osa Euroopan talousaluetta ja Venäjä mukaan lukien Kaliningradin alue on avautunut yhä enemmän Euroopan yhteistyölle. Lisäksi Itämeren alueelle on syntynyt useita uusia yhteistyöfoorumeita, jotka ovat luoneet lisää dynamiikkaa Itämeren alueen yhteistyöhön.

Haluaisin palauttaa mieliin Vilnassa 2010 pidetyn hallitusten päämiesten ja Euroopan komission puheenjohtajan Itämeri-kokouksen loppuasiakirjana hyväksytyn ”Vision Itämeren alueesta vuonna 2020”. Se luo suuntaviivoja Itämeren alueen kehittämiseksi yhdeksi maailman menestyksekkäimmistä, innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista, jolla on tutkimukseen, koulutukseen, kulttuuriin ja yhteiseen perintöön pohjautuva vahva alueellinen identiteetti. Loppuasiakirja toimii myös hyvänä perustana seuraavalle Itämeren alueen huippukokoukselle, joka pidetään liittokansleri Angela Merkelin kutsusta 30.-31. toukokuuta 2012 Stralsundissa.

Saksa on ottanut Itämeren neuvoston puheenjohtajana lähtökohdaksi ”Visio 2020” - julistuksen. Yksi puheenjohtajakautemme painopisteitä on Itämeren alueen kaakkoisosan kehittäminen, jossa huomiota kiinnitetään erityisesti yhteyksiin Kaliningradin ja sen ympäristön välillä. Puheenjohtajuuden siirtyminen vuoden 2012 puolivälissä Saksalta Venäjälle tarjoaa hyvän lähtökohdan keskipitkän aikavälin toimintaohjelman toteuttamiselle.

Toinen painopistehankkeemme on julkisen ja yksityisen tahon ns. PPP (Public Private Partnership) -kumppanuuksien tukeminen ja kannustaminen Itämeren alueen kehittämiseen ja yksityisiin investointeihin. Tämä kaksivuotinen hanke perustuu kokemusten ja tiedon vaihtoon ja levittämiseen, jotta PPP -kumppanuuksista saadaan täysi hyöty.

Kolmanneksi Saksa pyrkii Itämeren neuvoston puheenjohtajakautensa aikana vahvistamaan Itämeren alueen alueellista identiteettiä ja ihmisten samastumista tähän alueeseen, sen historiaan ja kulttuuriin. Tämän vuoksi me esimerkiksi tuemme Itämeren alueen historiaa käsittelevän virtuaaliteoksen laatimista. Tässä yhteydessä haluan mainita 24. huhtikuuta 2012 Berliinissä järjestettävän Itämeri-päivän, jolle on kutsuttu kaikki Itämeren alueen yhteistyöhön osallistuvat toimijat.

Päivän yhteydessä järjestämme esimerkiksi Itämeren maiden nuorisokokouksen, kansalaisjärjestöfoorumin ja Itämeren alueen yritystapahtuman. Myös alueen parlamentaarikot pitävät oman kokouksensa Berliinissä. Liittopresidentti Christian Wulff kutsuu päivien päätöstapahtumaan kaikki Berliiniin kokoontuvat Itämeren alueen yhteistyökumppanit, niin ammattilaiset kuin vapaaehtoisetkin. Näin Saksa haluaa Itämeren neuvoston puheenjohtajana omalta osaltaan edistää kansojen välistä yhteisymmärrystä ja herättää yhteistä vastuuta alueemme tulevaisuudesta.

Sekä Itämeren neuvostolla että Euroopan unionin Itämeri-strategialla on keskeinen rooli Itämeren alueen yhteistyössä. Siksi Saksan puheenjohtajakauden 2011-2012 neljäs päätavoite on luoda toimivat puitteet alueen yhteistyölle. Tarkoituksemme on tiivistää Itämeren neuvoston yhteistoimintaa muiden Itämeren alueen yhteistyöfoorumien kanssa ja tehostaa eri toimijoiden välistä verkostoitumista.

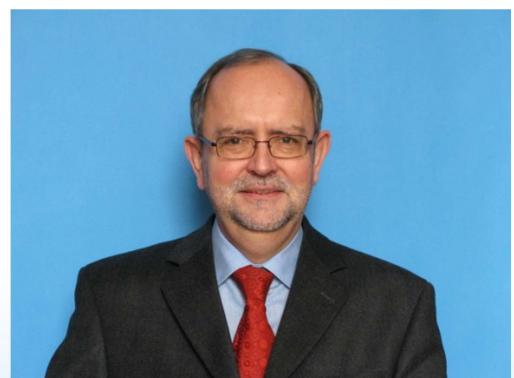
EU:n Itämeri-strategia on ennen kaikkea sisäinen aluestrategia. Sen tarkoituksena on koordinoida jäsenvaltioiden, alueiden, EU:n, koko Itämeren alueella toimivien järjestöjen, rahoituslaitosten ja kansalaisjärjestöjen yhteistoimintaa tasapainoisemman kehityksen takaamiseksi Itämeren alueella.

Alueellisesti kohdistetun lähestymistapansa ansiosta EU:n Itämeri-strategia edistää osaltaan sekä Itämeren neuvoston viiden pitkän aikavälin prioriteetin – talous, energia, ympäristö, koulutus ja kulttuuri sekä kansalaisten turvallisuus – että vuoden 2020 Vilnan julistuksen pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumista niin niiden poliittisen sisällön kuin käytännön keinojen suhteen.

Vastaavasti myös Itämeren neuvosto voi antaa lisäarvoa EU:n Itämeri-strategialle pyrkiessään tavoitteisiinsa erityisesti yhteistyössä kolmansien maiden kanssa.

Tämä on ilmeistä, varsinkin kun Itämeren neuvosto kattaa – toisin kuin EU:n Itämeri-strategia – kaikki Itämeren rannikkovaltiot ja antaa kaikille yhtäläiset mahdollisuudet aktiiviseen osallistumiseen. EU:n Itämeri-strategian puitteissa monissa kysymyksissä tavoitteeseen pääseminen riippuu suoraan tai epäsuorasti yhteistyöstä Venäjän kanssa. Niin merialueen saastumista, turvallisuutta, energiaa kuin ympäristöäkin koskevissa kysymyksissä on aina kyse rajat ylittävistä asioista, joita ei voi ratkaista pelkästään EU-maiden kesken. Itämeren neuvosto tuo asioiden käsittelyyn ehdottomasti lisäarvoa.

Kaiken kaikkiaan pyrimme järkevään työnjakoon, jossa Itämeren neuvosto, EU:n Itämeri-strategia ja muut yhteistyöverkostot kuten Pohjoisen ulottuvuuden kumppanimaat ja Itämeren suojelukomissio HELCOM täydentävät toisiaan.

Thomas Götz
Suurlähettiläs
Saksan Helsingin suurlähetystö
www.helsinki.diplo.de /Yhteydenotto

Haluatko PULLOPOSTIN sähköpostiisi?

Liity postituslistallemme: www.centrumbalticum.org/kolumni

Centrum Balticum

Vanha Suurtori 7

20500 Turku

puh. 020 775 1341

www.centrumbalticum.org

centrumbalticum@centrumbalticum.org